

Rahanpesun estäminen -uutiskooste 2/2023 – 5.6.2023

Rahanpesulain osittaisuudistus voimaan 31.3.2023

Eduskunta hyväksyi helmikuussa rahanpesulain osittaisuudistuksen, joka tuli voimaan 31.3.2023. Uudistuksen myötä Finanssivalvonnan toimivalta laajeni pakotteisiin liittyvään menettelytapavalvontaan.

Rahanpesulain osittaisuudistuksessa lain 3 lukuun lisättiin uusi pykälä (16 §), jonka mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta pakotteiden ja jäädyttämispäätösten noudattamisen varmistamiseksi.

Ajankohtaista tietoa Finanssivalvonnan määräyksistä ja ohjeista

Finanssivalvonta on antanut määräykset ja ohjeet 2/2023 rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (vastaa julkisella lausuntokierroksella ollut luonnosta 1/2022 rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen määräyksistä ja ohjeista).

MOK:n tavoitteena on antaa Finanssivalvonnan valvottaville tulkintoja ja suosituksia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan sääntelyn soveltamiseksi. Sillä pyritään ohjeistamaan valvottavia riskiperusteisesti arvioiden oikeasuhtaisten rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjuntatoimien toteuttamiseksi niiltä osin kuin lainsäädännöstä ei ole saatavissa riittävää ohjeistusta. Lisäksi sillä pyritään yhtenäistämään ja tehostamaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan sääntelyn soveltamista. Tavoitteena on lisäksi antaa valvottaville velvoittavia määräyksiä. Lue lisää [valvottavatiedotteesta 34/2023](#).

Lisäksi Finanssivalvonta on aloittanut pakotteita koskevien määräysten ja ohjeiden laatimisen. Pakote-MOK:ssa tullaan antamaan täsmentäviä vaatimuksia ja ohjeita Fivan

valvottaville mm. siitä, millaisia asioita valvottavan tulisi huomioida asiakkaan tuntemisessa pakotteiden näkökulmasta.

Pakote-MOK:sta tullaan järjestämään julkinen lausuntokierros alkusyksystä. Tässä yhteydessä tullaan myös pitämään erillinen julkinen kuulemistilaisuus valvottaville. Finanssivalvonta tulee tiedottamaan lisää lausuntokierroksesta ja kuulemistilaisuudesta.

Pakote-MOK tullaan julkaisemaan vuoden 2024 alussa.

Kansallisen PEP-rekisterin perustamista koskeva hanke

Finanssivalvonta on osallistunut valtiovarainministeriön rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen yksikön hankkeeseen, jossa arvioidaan kansallisen rekisterin perustamisen tarvetta merkittävää julkista tehtävää hoitavista henkilöistä (PEP-rekisteri). Hankkeessa on tähän mennessä kuvattu ja arvioitu sellaisten tietojen hankkimisen nykytilaa, joiden perusteella rahanpesulain mukaiset ilmoitusvelvolliset pystyvät toteamaan asiakkaan tai asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan merkittävää julkista tehtävää hoitavaksi henkilöksi. Lisäksi hankkeessa on arvioitu PEP-rekisterin toteuttamisedellytyksiä ja rekisterin keskeisiä toteuttamisvaihtoehtoja. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin [valtiovarainministeriön verkkopalvelussa](#).

Nyt hankkeessa ollaan vaikutusarviointivaiheessa. Rahanpesulain mukaiset ilmoitusvelvolliset voivat ottaa asiaan kantaa. Kyselyn tarkoituksena on muodostaa kuva siitä, millaisia vaikutuksia mahdollisella rekisterillä olisi ilmoitusvelvollisille ja kaupallisille palveluntarjoajille. Kyselyyn pääsee [tämän linkin kautta](#). Kysely on auki 7.6.2023 kello 23:59 asti.

Ajankohtaista FATF:sta

FATF on päättänyt keskeyttää Venäjän jäsenyyden FATF:ssa. FATF kehottaa pysymään valppaana Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä sodasta aiheutuvien kansainvälisen rahoitusjärjestelmän koskemattomuuteen ja turvallisuuteen kohdistuvien uhkien johdosta. Lisäksi tulee olla varuillaan kansainvälisen rahoitusjärjestelmän suojelemiseksi toteutettujen toimenpiteiden kiertämisestä mahdollisesti aiheutuvien uusien riskien vuoksi. FATF kehottaa myös toteuttamaan tarvittavia toimenpiteitä näiden riskien lieventämiseksi.

Finanssivalvonnan rahanpesun estämisen [verkkopalvelun kansainvälisiä asioita koskevassa osiossa](#) on päivitettyjä tietoja myös muista helmikuun 2023 FATF:n yleiskokouksessa käsitellyistä ja päätetyistä asioista.

Ajankohtaista EBasta

Euroopan pankkiviranomainen, EBA, on julkaissut 22.11.2022 [ohjeet etätunnistamisratkaisujen käytöstä asiakassuhteen perustamisessa](#). Ohjeiden soveltaminen alkaa 2.10.2023.

EBA on myös julkaissut 31.3.2023 kaksi ohjetta, joiden tavoitteena on vähentää de-risking-ilmiötä ja turvata pankkipalveluiden saatavuus heikommassa asemassa oleville. Katso tarkemmin asiasta [EBAn lehdistötiedotteesta](#).

Ensimmäisenä ohjekokonaisuudessa on erillinen rahanpesun riskejä ja kontrolleja käsittelevä ohje: [Guidelines on policies and controls for the effective management of money laundering and terrorist financing \(ML/TF\) risks when providing access to financial service](#).

Ohjeiden käännös ei ole vielä valmistunut, mutta Finanssivalvonta kehottaa tutustumaan ohjeisiin, joiden keskeisenä sisältönä on riskiperusteisten toimenpiteiden suhteuttaminen siten, että ne eivät johda aiheettomaan haittaan asiakkaalle tai pahimmillaan asiakassuhteen päättämiseen ilman hyväksyttävää syytä. EBA edellyttää myös valvottavien dokumentoivan kunnolla asiakassuhteiden päättämisen ja ohjaavan asiakasta mahdollisessa muutoksenhakuprosessissa.

Toiseksi EBA on uudistanut [rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen riskitekijöitä koskevia ohjeitaan](#). Muutokset koskevat erityisesti voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä (not-for-profit organisation, NPO). EBAn ohjeeseen on liitetty lista tekijöistä, jotka valvottavien tulee ottaa huomioon arvioidessaan voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiä. Tällaisia tekijöitä ovat mm. rahoituksen hankkiminen (julkiset varat vai yksityiset lahjoitukset), toiminta korkean riskin alueilla sekä mahdolliset hallinnon järjestelyt yms.

Ajankohtaista virtuaalivaluuttasäätelystä

EU:n neuvosto hyväksyi 16.5.2023 uuden MiCA-asetuksen eli kryptovaratoimijoita koskevan säätelyn. Asetuksen tavoitteena on saada kaikki kryptovaratoimijat saman säätelyn piiriin kuin finanssimarkkinoilla olevat yhtiöt.

Samalla kun kryptovaratoimijoiden rahanpesun ja terrorismin rahoituksen säätelyä tiukennetaan ja niiden valvontaa tehostetaan, ryhdytään kryptovarojen siirtoja tarkkailemaan nykyistä laajemmin. Uuden säätelyn mukaisesti kryptovarasiirron tekijän ja siirron saajan tiedot tulee kerätä ja tallettaa samalla tavoin kuin tavanomaisen maksun tiedot maksajantietoasetuksen mukaan.

Edellä esitetyt muutokset tulevat voimaan vuoden 2025 alkupuolella, ja EBA tulee antamaan tarkentavia ohjeita mm. maksajan tietojen keräämisestä. Samalla EBA uudistaa mm. riskiperusteisen rahanpesun torjunnan ja rahanpesun valvonnan ohjeita siten, että niissä otetaan huomioon kryptovaratoimijat nykyistä paremmin.

Tulossa syksyllä 2023 – hybridi-seminaari rahanpesun estämisen aiheista

Finanssivalvonta järjestää syksyllä myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana seminaarin, jossa tulee olemaan valvottaville rajallinen mahdollisuus läsnäoloon ja webinaari muille osallistujille rahanpesun ajankohtaisista aiheista.

Rahanpesun estäminen -toimiston väki toivottaa kaikille oikein aurinkoista ja rentouttavaa kesää!

Tilaa Rahanpesun estäminen -uutiskooste sähköpostiisi

Jos et ole vielä uutiskoosteen tilaaja, tee tilaus verkkopalvelussamme osoitteessa finanssivalvonta.fi > Tiedotteet ja julkaisut > Tilaa tiedotteet ja julkaisut sähköpostiisi

Lisätietoa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä on luettavissa verkkopalvelussamme sekä useiden viranomaisten ylläpitämällä yhteisellä rahanpesu.fi-sivustolla.

Oikopolut

- > [Tiedotteet ja julkaisut](#)
- > [Blogit](#)
- > [Medialle](#)

Finanssivalvonta

PL 103, 00101 Helsinki | Puhelinvaihte: 09 183 51

Viestinnän mediapäivystys: 09 183 5030

Sähköpostit: etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi

Powered by Postiviidakko